

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

בפני כב' השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

הקטינים:
1. ג' ס' ת.ז.
2. ד' ס' ת.ז.
3. ר' ס' ת.ז.
4. ע' ס' ת.ז.

התובעת:
ס' א' ת.ז.
ע"י ב"כ עוה"ד מוסטפא ראפע

נגד

הנתבע:
ד' ס' ת.ז.
ע"י ב"כ עוה"ד סאמר בשארה

פסק דין

1. בפניי תביעה למזונות ומדור קטינים שהוגשה באמצעות האם, הגב' א' ס' (להלן: "האם" או "התובעת") כנגד האב, מר ד' ס' (להלן: "האב" או "הנתבע").

רקע עובדתי:

2. הצדדים נישאו ביום בביה"ד השרעי בירושלים. במסגרת הנישואין נולדו לצדדים 4 הקטינים:

- ד' ס' ת.ז. יליד
- ג' ס' ת.ז. יליד
- ר' ס' ת.ז. יליד
- ע' ס' ת.ז. יליד

4 הילדים ייקראו להלן: "הקטינים".

3. הקטינים, נוצרים (ראו: תעודות הלידה של הקטינים שצורפו לכתב התביעה), נולדו לתובעת, מוסלמית תושבת, ולנתבע, תושב, בהיותו נוצרי, במסגרת נישואיהם.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

4. ביום 12.11.14 שינה הנתבע את דתו למוסלמי. הנתבע צירף לסיכומיו תמצית רישום ממרשם האוכלוסין המעידה על שינוי הדת ומועד השינוי.
5. ביום 14.1.16 התגרשו הצדדים בביה"ד השרעי ב..... יצוין כי התובעת טענה זאת במסגרת סיכומיה, והנתבע לא חלק על כך במסגרת סיכומיו.

רקע דיוני:

6. ביום 30.4.14 הגישה התובעת תביעת מזונות ומדור קטינים.
7. ביום 15.6.14 הגיש הנתבע כתב הגנה.
8. ביום 14.7.14 ניתנה החלטת מזונות זמניים לפיה חויב האב במזונות זמניים של הקטינים על הצד הנמוך, בסך של 600 ₪ לחודש עבור כל קטין. עוד נקבע כי חויב האב במזונות הקטינים יחול מיום 1.5.14 וכי קצבת הילדים ומענק הלימודים ישולמו לאם בנוסף לדמי המזונות. כמו כן, קבעתי כי הצדדים יישאו בחלקים שווים בהוצאות בריאות של הקטינים שאינן מכוסות על ידי חוק בריאות ממלכתי, בכפוף להצגת קבלות.
9. ביום 26.11.14 התקיים דיון ראשון בפניי.
10. ביום 26.2.15 התקיים דיון נוסף בפניי.
11. ביום 17.12.15 הגישה התובעת תצהיר עדות ראשית מטעמה.
12. ביום 14.1.16 הגיש הנתבע תצהיר עדות ראשית מטעמו.
13. ביום 19.1.16 הוגד תסקיר עו"ס לסדרי דין במסגרתו הומלץ כי האב יפגוש את הקטינים ב..... בימים ג' (בין השעות 18:00-15:00) ושישי (בין השעות 15:00-20:00).
14. ביום 4.2.16 התקיימה ישיבת הוכחות במהלכה נשמעו התובעת והנתבע. בסיום הדיון נקצבו מועדים להגשת סיכומי הצדדים. עוד הוריתי כי המפגשים בין האב לקטינים יתקיימו בהתאם להמלצות תסקיר העו"ס מיום 19.1.16.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

15. ביום 22.2.16 הגישה התובעת סיכומיה, וביום 29.2.16 הוגשו סיכומי הנתבע. מכאן ניתן כעת פסק דיני.

16. להשלמת התמונה יצוין כי ביום 30.5.16 ניתן פסק דין לפיו הקטינים יישארו במשמורתה הקבועה של האם עד מלאות להם 18 שנה. יתרה מזאת, שבתי ואשררתי את זמני שהותו של האב עם הקטינים כפי שהומלץ בתסקיר עו"ס מיום 19.1.16, וכן ניתנו לעו"ס לסדרי דין סמכויות ללוות את זמני שהות הקטינים אצל האב ולהכניס בהם שינויים במידת הצורך, לתקופה בת שנה. ביום 25.9.16 הוגש תסקיר משלים, ממנו עולה בבירור בעייתיות בקיום קשר בין האב לבין הקטינים, עד כדי המלצה על מתווה טיפולי ובקשת העו"ס להסרת הסמכויות שניתנו לה.

תמצית טענות האם בסיכומיה:

17. לטענת התובעת, האחרונה מתגוררת בשכירות ב....., נושאת בסך של 1,300 ₪ לחודש והוצאות דיור בסך של כ- 900 ₪ לחודש. בנוסף, משלמת התובעת סך של 1,300 ₪ לחודש עבור שכירות המתפרה בה היא עובדת כעצמאית.

18. לשיטתה של התובעת, על אף שהיא שרויה במצב כלכלי קשה, ומתקיימת מהקצבה שהיא מקבלת מהמל"ל ומההכנסה שהיא מקבלת מהמתפרה, היא מנסה לא להחסיר מהקטינים מאומה. התובעת מקבלת סיוע משפטי מהלשכה לסיוע משפטי לאחר שמצבה הכלכלי נבחן בצורה מעמיקה.

19. לטענת התובעת, שני הצדדים משתייכים לעדה המוסלמית וחל עליהם הדין האישי השרעי האיסלמי. מזונות ילדים נקבעים לפי הדין האישי בהתאם לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959 (להלן: "חוק המזונות"). הדין האישי שחל על מוסלמים בישראל מכוח סימן 52 לדבר המלך במועצתו-1922 הוא חוק המשפחה העותמני, משנת 1917 המבוססת על האסכולה החנפית. סעיף 3 (א) לחוק המזונות קובע כי אדם חייב במזונות ילדיו הקטינים לפי הוראות הדין האישי החל עליו. מדובר במוסלמים והדין הוא הדין השרעי. חובתו של האב המוסלמי לזון את ילדיו עולה גם מן ההלכה השרעית. על פי הדין השרעי, חייב אב במזונות ילדיו חובה אבסולוטית החלה עליו בלבד. בדין השרעי האדם מחויב במזונות עקב נישואין וקשרי דת. המקור לכך נעוץ בקשרי הדת של המעורבים ובשל היותם של הקטינים חלק מהאב ובשר מבושרו. בדין המוסלמי חייב האב לבדו במזונות ילדיו ואין אדם שמשתתף איתו במזונות אלו, החיוב הוא ייחודי לאב ואין כל חובה על האם

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

להשתתף עם האב במזונות הילדים. התובעת סקרה בסיכומיה את ההלכה בנוגע לפסיקת
מזונות על פי הדין השרעי ועתרה ליישם את הדין על עניינם של הצדדים.

20. התובעת עתרה לחייב את הנתבע לשלם לה מזונות חודשיים בסך מינימום של 1,100 ₪ לכל
קטין וכן לחייב את הנתבע בהוצאות משפט ושכ"ט עו"ד.

תמצית טענות האב בסיכומיו:

21. לטענת הנתבע, הקטינים רשומים כנוצרים מאז לידתם ולכן אין להחיל בענייננו את דיני
השריעה המוסלמית אלא את הוראות חוק המזונות ולחייב את שני הצדדים במזונות
הקטינים באופן יחסי להכנסותיהם.

22. לטענת הנתבע, התובעת מנהלת מתפרה ורוב הכנסותיה לא מדווחות. בחקירתו הנגדית של
הנתבע הוא הצהיר על הכנסה גבוהה מעסקה של התובעת. לדבריו, התובעת לא טרחה לצרף
את הוצאות העסק שלה כגון שכירות והדבר אומר דרשני. לא יעלה על הדעת כי העסק
מנוהל בהפסד והתובעת תמשיך לשאת בהוצאותיו מבלי ליתן הסבר מניח את הדעת מאין
מקורות תשלום ההוצאות, בנוסף לתשלום השכירות על הדירה בסך של 1,300 ₪ לחודש,
ולכן הצהרתו של הנתבע בעניין הכנסות התובעת מהעסק מהימנה ויש לקבלה. התובעת לא
טרחה להביא עדים מטעמה אשר הצהירה לגביהם שהם עוזרים לה כלכלית ולכן יש לדחות
טענותיה בעניין זה.

23. לגישת הנתבע, בנוסף להכנסתה מעסק פרטי, מקבלת התובעת גם מזונות עבור הקטינים
בסך של כ-2,400 ₪ לחודש, קצבת ילדים בסך 910 ₪ וכן את חלקם של הקטינים בגמלת
הנכות של הנתבע אשר לגביה, התובעת לא צירפה לסיכומיה אישור עדכני מהמל"ל בדבר
חלקם של הקטינים בגמלת הנכות של הנתבע כפי שהתבקשה לעשות.

24. לטענת הנתבע, התובעת לא הצהירה בדבר חובותיה לרואה החשבון ולא הציגה אישור ולכן
יש לדחות טענות אלו. התובעת מתנהלת בחוסר תום לב ומעלימה את הכנסתה האמיתית
מעניי בית המשפט. התובעת הטוענת למצב כלכלי קשה נוסעת לחו"ל פעמיים בשנה כפי
המפורט בתגובה מיום 23.10.14 והדבר אינו מצביע על קשיים כלכליים, אלא על רווחה
כלכלית.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

25. לגישת הנתבע, הוצאות הקטינים הינם הכרחיים ואין להם הוצאות מיוחדות. מצבה הכלכלי של התובעת הרבה יותר טוב ממצבו של הנתבע ובהתאם לחוק המזונות יש להשית על שניהם את החיוב במזונות הקטינים באופן יחסי להכנסותיהם.

26. לטענת הנתבע, האחרון מתקיים מגמלת נכות כללית בסך של כ-2,300 ₪ לחודש וזוהי הכנסתו היחידה. הנתבע פירט את הוצאות המדור שלו, שעליהן לא נחקר. לנתבע חובות אדירים בסך של כ-1,000,000 ₪. הוא היה באיחוד תיקים וכיום הוא נמצא בהליך פש"ר ומשלם סך של 300 ₪ לקופת הכינוס מידי חודש. הנתבע לא נחקר על כך כלל. מאחר והנתבע מצוי בהליך פש"ר, היה על התובעת לפנות לבית המשפט המחוזי בהתאם לסעיף 20 לפקודת פשיטת רגל ולקבל אישור לניהול הליך המזונות, אך היא לא עשתה כן. הנתבע עתר לבית המשפט להורות לתובעת לקבל אישור בית המשפט המחוזי להמשך ניהול ההליך.

27. הנתבע סבור כי עקב נכותו הכללית ומחלותיו אין הוא מסוגל לעבוד ואין לו פוטנציאל השתכרות כלל. נכותו והיעדר פוטנציאל השתכרות הינם לצמיתות ואין מדובר במצב זמני. הנתבע נוטל תרופות בעלות חודשית של כ-200 ₪ והוא לא נחקר על כך.

28. הנתבע עתר להותיר את דמי המזונות הזמניים שנפסקו על כנם.

דיון והכרעה - מזונות הקטינים:

א. הדין החל:

29. השאלה הראשונה שעל המדוכה היא מהו הדין שיש להחיל על מזונות הקטינים. כאמור, לגישת האם, שני הצדדים משתייכים לעדה המוסלמית וחל עליהם הדין האישי המוסלמי-השרעי ולפיו חלה חובה אבסולוטית על האב. מנגד, טוען האב כי נוכח רישום הקטינים במרשם האוכלוסין כנוצרים והנתבע כמוסלמי יש להחיל את הוראות חוק המזונות, לפיו מוטלת החבות במזונות הקטינים על שני ההורים.

30. ייאמר כבר עתה כי אין בידי לקבל את טענת הנתבע. מסכימה אני עם התוצאה לפיה יש להחיל את הוראות חוק המזונות, להבדיל מהוראות הדין הדתי האישי, אך אינני מסכימה עם נימוקי הנתבע להחלת החוק. ואבאר דבריי.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

31. כידוע, סעיף 3 (א) לחוק המזונות קובע חבות במזונות של אדם כלפי ילדו על פי הדין האישי שלו, כדלקמן: **"אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן זוגו לפי הוראות הדין האישי, החל עליו והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה"**.

32. משכך, אין כל רלבנטיות לעניין מזונות הקטינים לרישום הקטינים במרשם האוכלוסין כנוצרים, ודת הקטינים כלל איננה נבחנת על פי חוק המזונות.

33. לפיכך, יש לבחון מהו הדין האישי של האב. במקרה דנן, התשובה לכך מורכבת.

34. מחד, במועד הגשת התביעה היה הנתבע נוצרי. לכן ניתן לסבור כי יש להחיל עליו את הדין הנוצרי. כאמור, האב היה נוצרי בעת הולדת הקטינים, כמו גם בעת הגשת התביעה דנן, התאסלם רק ביום 12.11.14, כ-7 חודשים לאחר הגשת התביעה (30.4.14).

35. לתמיכה בגישה זו, יש להביא בחשבון גם את העובדה כי מדיניות משפטית ראויה מחייבת למנוע שינוי בפסיקת המזונות בעקבות שינוי דת.

36. ואולם, החלת הדין הנוצרי על הנתבע מעוררת קושי שכן ניכר כי לנתבע אין כל זיקה לנצרות. ראו: סעיף 8 לכתב הגנתו בתביעת המזונות מיום 15.6.14 במסגרתו נכתב כי: "הנתבע הינו מוסלמי, ועל יסוד כך נישאו הצדדים בביה"ד השרעי". ראו גם: סעיף 4 לסיכומי התובעת, לפיהם האב הצהיר בפני בית הדין השרעי כי הוא מוסלמי מהשורשים וכי איננו מוותר על אף חובה דתית. יצוין כי האם לא צירפה, כנדרש, העתק מתורגם של ההחלטה מיום 14.1.16 ועל כן לכאורה אין באפשרותי לקבל את הנטען על ידה ואולם, נוכח העובדה כי האב לא הכחיש את הדברים במסגרת סיכומיו (כלל לא התייחס לכך), ניתן לקבל את הנטען.

37. מאידך, כיום שני ההורים הינם מוסלמים (לאחר שהאב התאסלם) ועל כן יש לראותם כמוסלמים ולפסוק דמי מזונות הקטינים על פי הדין האישי של האב במועד מתן פסק הדין, הוא הדין המוסלמי.

38. הצהרת האב בפני בית הדין השרעי כי הוא מוסלמי מהשורשים וכי איננו מוותר על אף חובה דתית, כאמור לעיל, תומכת בגישה זו.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

39. בהנחה שאקבע כי הדין האישי החל על הנתבע הינו הדין השרעי, מתעורר קושי נוסף- אמנם הדין השרעי מחייב אב מוסלמי בחובת מזונות אבסולוטית כלפי בנו הקטין, ואולם הכוונה היא לבנו שנולד מנישואין שרעיים כדן או לפחות התקיים לגבי הבן הליך של "ACKNOWLEDGEMENT" (הכרה) בילד כילדו. בהיעדר אלה, אין הורות "חוקית" וממילא אין נובעים ממנה חובות כמו חובת המזונות או הירושה (ראו: פסק דינה המקיף והיסודי של כב' השופטת שפרה גליק הדן בסוגיה בתמ"ש (חד') 622/05 ס.א.ג. נ' א.א.ג. [פורסם בנבו] (27.6.06), וכן: תמ"ש (חד') 1410/06 ו.ז.מ. ת.ז. נ' מ.מ.ח. ת.ז. [פורסם בנבו] (8.7.07).

40. משכך, נשאלת השאלה האם הצדדים נישאו בנישואין דתיים אשר מוכרים על ידי דין האיסלם? לצערי, לא ניתן להשיב על השאלה באופן ודאי.

41. בענייננו, קיימת אי בהירות באשר להכרה בנישואי הצדדים על ידי דין האיסלם. בסעיף 5 לכתב התביעה טענה התובעת כי היא נמנית על העדה המוסלמית והנתבע נוצרי אשר נישאו זל"ז לפי דיני השריעה האיסלמית ביום 3.12.98 בבית הדין השרעי בישראל. התובעת צירפה הסכם נישואין מבית הדין השרעי (סומן נספח "ב"). הנספח לא תורגם לשפה העברית. יצוין כי לתצהיר עדותה הראשית של התובעת צורפה הרצאת פרטים ובה נכתב כי הצדדים נישאו ביום 15.6.98 (כנטען על ידי הנתבע). בסעיף 2 לסיכומיה, טענה התובעת כי הנתבע הגיש לבית הדין השרעי תביעה לביטול הסכם נישואין מאחר והוא היה נוצרי לפי הרישומים בזמן שערך את הסכם הנישואין. בסעיף 4 טענה התובעת כי התביעה לביטול הסכם נישואין נמחקה מאחר ושני הצדדים החליטו לשנות את התביעה לתביעה לגירושין בהסכמה. התובעת צירפה את החלטת ביה"ד השרעי ב.... מיום 14.1.16 אולם לא צירפה תרגום לשפה העברית. הנתבע טען בסעיף 1 לסיכומיו כי הצדדים נישאו ביום 15.6.98 בביה"ד השרעי בירושלים בהיות הנתבע רשום במרשם האוכלוסין כנוצרי. הנתבע לא חלק על טענות התובעת בסיכומיו לעניין זה.

42. מהמפורט לעיל אני למדה כי נחתם בין הצדדים "הסכם נישואין" ואולם נקבע בפסיקה כי: ".... רק בנישואין נוצרת אבהות על פי דין (אבהות חוקית) ורק אבהות על פי דין מולידה זכויות וחובות של אב ובן כירושה, אפוטרופסות ומזונות".

43. כאמור, האב המוסלמי אינו מחויב על פי הדין המוסלמי במזונות ילדיו אשר נולדו לו שלא מנישואין שרעיים, אלא אם הכיר בהם בהליך מיוחד ואמר שאלו ילדיו. לא נתברר לי מהו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

1 אותו הליך שיש להניח שצריך הוא להתבצע על פי דיני השריעה, כך שאין בעובדה שהנתבע
2 הכיר בקטינים כילדיו ואף רשם ככאלה במשרד הפנים כדי לסייע (ראו: תמ"ש (ת"א)
3 12181/01 ב.ב. נ' ב.מ. פורסם בנבו) (15.5.02).

4
5 44. מכל מקום, אינני יכולה לומר בוודאות כי הדברים נכונים הם. התובעת לא הוכיחה בפניי כי
6 הנישואין הינם נישואין דתיים המוכרים על ידי דין האיסלם, ושומה היה עליה להוכיח זאת
7 כאשר עתרה לבית המשפט כי מזונות הקטינים יפסקו לפי הדין האישי השרעי.

8
9 45. לפיכך, איני יכולה לקבוע כי חלה על הנתבע חובת מזונות מכוח דינו האישי.

10
11 46. משכך, בהיעדר חיוב במזונות על פי הדין האישי הדתי השרעי- תקום חובת מזונות מכוח
12 סעיף 3 (ב) לחוק המזונות הקובע כי "אדם שאינו חייב במזונות הילדים הקטינים שלו
13 והילדים הקטינים של בן זוגו לפי הוראת הדין האישי החל עליו, או שלא חל עליו דין
14 אישי, חייב במזונותיהם והוראות חוק זה יחולו על מזונות אלה".

15
16 47. לאותה תוצאה אגיע גם אם אקבע כי הדין האישי החל על הנתבע הינו הדין הנוצרי, וזאת
17 היות וככלל, העדה הנוצרית הינה עדה דתית מוכרת, ברם, קיימות עדות נוצריות ספציפיות.
18 עדתו הנוצרית הספציפית של האב לא נטענה על ידי מי מהצדדים ולא הוכחה. משכך,
19 בהיעדר חיוב במזונות על פי הדין האישי, הדתי הנוצרי תקום חובת מזונות מכוח סעיף 3 (ב)
20 לחוק המזונות (ראו והשוו: תמ"ש (י-ם) 13811/07 א.מ. נ' מ.מ. [פורסם בנבו] (31.12.07)).

21
22 48. מכל האמור לעיל עולה מסקנה אחת: משתי נקודות המוצא הגעתי בדרכי לאותו קצה-
23 בהיעדר הוכחת הדין האישי, ובהיעדר חיוב במזונות על פי הדין האישי – הדתי, תקום חובת
24 מזונות אזרחית מכוח סעיף 3 (ב) לחוק המזונות (ראו: דברי כב' השופט גליק בתמ"ש
25 (חד') 622/05 ס.א.נ. נ' א.א.נ. [פורסם בנבו] (27.6.06)).

26
27 49. תוצאה זו עולה בקנה אחד עם מגמת הפסיקה לפיה אין להבחין בין מזונותיו של קטין
28 יהודי, נוצרי, מוסלמי או חסר דת (ראו למשל: תמ"ש (נצ') 11310-04-11 ל.א.ע. נ' א.א.ר.
29 [פורסם בנבו] (25.6.12)).

30
31 50. ראו גם: פסק דינו של כב' השופט גיוסי בתמ"ש (נצ') 12189-08-09 ת.ג. (קטין) נ' ח.ג.
32 [פורסם בנבו] (8.8.11) אשר קבע כי כשעסקין בילדים שנולדו להורים המשתייכים לדתות

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

שונות, הרי שגם כשהדין האישי של כל אחד מההורים מכיר בילדים ובזכותם למזונות, יהא זה נכון וצודק יותר ליישם על סוגיית מזונותיהם את הוראות הדין האזרחי שיוביל לתוצאה הצודקת והטובה ביותר, תוך חלוקה שוויונית של נטל המזונות על שני ההורים.

51. לאחר שקבעתי איזה דין יחול, נותר לקבוע את הכללים לחישוב דמי המזונות, וכך אעשה להלן.

ב. היקף החבות על פי הדין האזרחי:

52. החבות במזונות הקטינים על פי חוק המזונות נגזרת מהוראת סעיף 3א לחוק והיקפה נקבע בהוראת סעיף 6 לחוק, הקובעות כדלקמן:

3א. מזונות קטין

(א) אביו ואמו של קטין חייבים במזונותיו.
(ב) בלי להתחשב בעובדה בידי מי מוחזק קטין יחולו המזונות על הוריו בשיעור יחסי להכנסותיהם מכל מקור שהוא.

6. היקף המזונות

היקף המזונות, מידתם ודרכי סיפוקם ייקבעו, באין הסכם בין הצדדים, על ידי בית המשפט בשים לב לנסיבות, ופרט למזונות על פי סעיף 3 - לפי מחסורו של הזכאי ויכולתו של החייב.

53. בהתאם לסעיף 3א לחוק, הוריהם של הקטינים - האב והאם - חייבים במזונותיהם. חובת ההורים במזונות ילדיהם הקטינים, הינה חובה אבסולוטית ללא קשר למחסורו של החייב וליכולתו של הזכאי. הדבר נלמד מס' 6 לחוק, העוסק בהיקף המזונות, וקובע כי ההתחשבות במחסורו של הזכאי וביכולתו של החייב אינה קיימת לגבי מזונות על פי סעיף 3 לחוק, דהיינו מזונות ילדים קטינים. ללמדך, בכל הנוגע לקביעת היקף מזונות ילדים קטינים אין להתחשב במחסורו של הזכאי וביכולתו של החייב. החיוב הינו אבסולוטי, גם אם ההורה מוגבל ביכולתו לספק את צרכי הילד. הפרמטר היחיד בו יש להתחשב הוא בנסיבות (ראו: ראו: תמ"ש (ב"ש) 21022-02-10 פ. ד. נ' י.פ. [פורסם בנבו] (25.4.11), תמ"ש 80240/98 ק' ח' נ' ק' ק' [פורסם בנבו] (15.1.2003)).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

54. בבע"מ (תל-אביב-יפו) 1098/07 פלוני נ' אלמוני [פורסם בנבו] (31.8.2008) התווה כב' השופט שנלר מודל בן שלושה שלבים לאופן קביעת שיעור המזונות על פי סעיף 3א לחוק (להלן: "המודל"). על פי המודל, ייבחנו בשלב הראשון צרכי הקטין, בשלב השני השיעור היחסי של כל הורה בנטל המזונות בהתאם לשיעור היחסי של ההכנסות הפנויות של כל אחד מהם, ובשלב השלישי ישוקללו נתונים אלה ביחד עם משך הזמן בו מצוי הקטין אצל כל אחד מההורים. העיקרון במודל זה, לפי קביעתו של כב' השופט שנלר, הוא "יצירת קופה משותפת לנשיאה בצרכי הקטין כאשר הנשיאה בקופה זאת, יכול ותעשה בתשלום ויכול ותעשה כשווה ערך לתשלום" (ראו: עמ"ש (חי') 42513-09-14 א.ש נ' י.ש [פורסם בנבו] (4.1.15)).

55. כב' השופטת י' וילנר בעמ"ש 42513-09-14 לעיל הציעה נוסחה מתמטית לצורך נוחות והבנת המודל, תוך הצבת הנתונים הבאים:

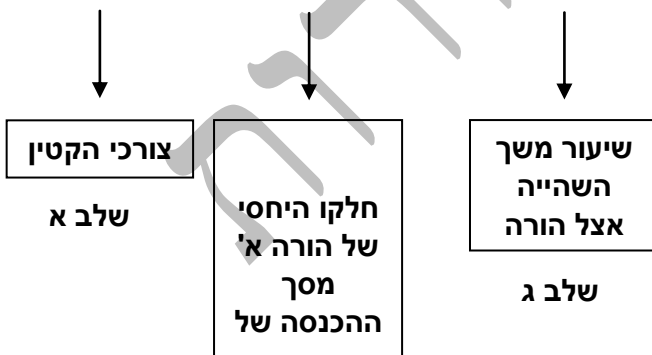
$A =$ צרכי הקטין

$B1 =$ הכנסתו של הורה א

$B2 =$ הכנסתו של הורה ב

$C1 =$ משך השהייה אצל הורה א

$$A \times \left[\frac{B1}{B1 + B2} - \frac{C1}{100} \right] = \text{סכום המזונות של הורה א}$$

להלן יישום המודל על המקרה דנן:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

56. **הכנסת האם :** בכתב התביעה פירטה התובעת כי היא תופרת במקצועה, בעלת עסק זעיר (מתפרה) ב..... מזה כחמש שנים. התובעת צירפה דו"ח רווח והפסד לתקופה שמיום 1.3.12 ועד יום 31.12.12 (נספח "א1") ממנו עולה כי התובעת הצהירה לרשויות המס על הפסדים מהעסק, וכן דו"ח רווח והפסד לשנת 2013 ממנו עולה כי התובעת הצהירה לרשויות המס על רווחים דלים (8,921 ₪ לשנה, המהווים כ- 740 ₪ לחודש). בנוסף, צירפה התובעת לכתב התביעה פירוט הלוואות מבנק הפועלים (סומן נספח "א-2") ממנו עולה כי התובעת נטלה הלוואה בסך 20,000 ₪ כאשר החזרה החודשי עומד ע"ס כ- 1,380 ₪. נכון ליום 24.4.14 יתרת ההלוואה עמדה ע"ס 8,178 ₪.

57. האם צירפה לתצהיר העדות הראשית מטעמה אישור מרואה החשבון מוסטפא ראפע מיום 16.12.15 לפיו על פי הספרים הבלתי מבוקרים של התובעת, הכנסתה מעסק לתקופה של 12/14-11/15 הסתכמה לסך של 78 ₪ לחודש.

58. בסעיף 18 לכתב הגנתו, טען האב כי הוא מעריך כי הכנסתה מעסק של התובעת עומדת ע"ס 10,000 ₪ לחודש. בתצהיר עדות הראשית מטעמו, טען האב כי במהלך החיים המשותפים הוא פתח לאם מתפרה והיא עבדה בה וכי המתפרה הניבה למשפחה הכנסה טובה בסך ממוצע של כ-10,000 ₪ לחודש ולפעמים יותר (סעיף 6). לדבריו, כיום האם עובדת בעסק כל יום מהבוקר עד השעה 17:00-18:00 (סעיף 28).

59. בחקירתו הנגדית בדיון מיום 4.2.16, העיד הנתבע כי לשיטתו התובעת משתכרת סכומים נכבדים מעבודתה במתפרה, סכומים שאינם מדווחים לרשויות המס, כלשונו (בעמ' 19 בשורות 14-30):

ש. אתה טוען שהגב' מקבלת כ- 6,000 ₪ במתפרה?
ת. מעל זה גם.
ש. אני מציג לך אישור שבשנה שעברה היא הכניסה 78 ₪ לרואה חשבון, כל השנה שעברה ההכנסה הייתה 78 ₪.

מוגש ומסומן – ת/2

ת. אני מאמין לך אבל ארצה להגיב. אנחנו עבדנו ביחד בחנות לפני שהיא זרקה אותי מהחנות. עבדנו לפחות 4 שנים שבהם לא היה חודש אחד שעשינו פחות מ-5 או 6 אלף ₪. הגענו לפעמים ל- 15,000 ₪ בחנות הזאת. הרכבנו וילונות, עשינו וילונות, תיקנו, עשינו הרבה עבודות, שזה לא פחות מ- 6,000 ₪ בחודש. מה שהיא הגישה לרואה חשבון זה שקר. אין דבר כזה ולא יכול להיות.
ש. גם לפני המסמך הזה ההכנסה הייתה פחות מ- 1,000 ₪ בחודש.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

- 1 ת. היא בעלת החנות לא אני. היא גנבה ממני וגנבה מהממשלה ומכולם.
- 2 ש. הלכת והתלוננת?
- 3 ת. למס הכנסה כן התלוננתי. אמרתי להם שיש שקר. למשל, אנחנו עשינו וילונות
- 4 באיזה בית ולקחה 5,000 ₪ על וילון ויש את זה באתר שלה את הוילון שלקחה
- 5 עליו 5,000 ₪ ולא רשמה את זה. אני מוכן להוכיח שהיא עושה לא פחות מ- 6,000
- 6 ₪ בחודש. אני מוכן ללכת לאנשים שהיא עשתה להם וילונות ואת העבודה, וזה
- 7 יוכיח".
- 8
- 9 60. התרשמתי כי אמנם יש ממש בדברי האב לעניין הכנסות האם מהמתפרה, אם כי לא בשיעור
- 10 שהוא נקב. מכל מקום, הנתבע לא הציג ראיות לתמיכה בטענותיו, לא עדויות של לקוחות,
- 11 ואף לא צירף צילומים מהאתר של התובעת באינטרנט (הקיים לדבריו).
- 12
- 13 61. אכן, לדברי התובעת בחקירתה הנגדית בדיון מיום 4.2.16 היא עובדת ימים ושעות במתפרה,
- 14 וכן היא נושאת בשכ"ד המתפרה בסך חודשי של 1,300 ₪. משכך, קשה להלום כי היא
- 15 משתכרת סכומים כה זעומים, כנטען על ידה, ובמקביל נושאת בהוצאות שכירות כפולה
- 16 בעצמה. ראו: דברי האם (בעמ' 17 בשורות 17-24):
- 17
- 18 ש". כמה ימים בשבוע את עובדת במתפרה?
- 19 ת. 5. או 6. משהו כזה. לשאלתך כמה שעות ביום אני משיבה 6 או 7.
- 20 ש. כמה את סוגרת קופה בסוף יום?
- 21 ת. לפעמים 0.
- 22 ש. ולפעמים?
- 23 ת. אולי 10, 20, 50 ₪.
- 24 ש. את בטוחה שאת יושבת כל היום כדי לקבל 10 או 20 ₪?
- 25 ת. מה אני אעשה שאני לא יכולה לעבוד בשום מקום אחר?"
- 26
- 27 62. התובעת טענה בדיון מיום 4.2.16 כי היא מקבלת סיוע ממספר נשים (ראו דבריה בעמ' 18
- 28 בשורות 1-6). אכן, צודק ב"כ הנתבע בטענתו לפיה בהעדר תמיכה ראייתית לטענות אלו,
- 29 נותרו הן כטענות בעלמא ללא כל ביסוס.
- 30
- 31 63. לא נעלמה מעיני העובדה כי התובעת נסעה לירדן מספר פעמים, לטענתה לצורך הנפקת
- 32 דרכון ירדני (ראו: סעיפים 1 ו-8 לתגובתה מיום 23.10.14). נסיעות אלה כרוכות היו, כמובן,
- 33 בעלות כספית.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

64. דומה כי בענייננו, האמת העובדתית נמצאת "באמצע" בין טענותיהם הקוטביות של הצדדים, ועל כן הנני מעמידה את כושר השתכרותה של האם ע"ס 2,500 ₪ לחודש (בין היעדר הכנסות מחד- לשיטת האם, לבין הכנסות בגובה של 5,000 ₪ לחודש לכל הפחות- לשיטת האב).

65. נוכח כל המפורט לעיל, אני קובעת כי כושר השתכרותה של האם הינו בסך של כ- 2,500 ₪ לחודש.

66. בנוסף, האם מקבלת לידיה חלק מקצבת הנכות של האב עבור הילדים בסך של 2,400 ₪ לחודש. האם צירפה לתצהיר העדות הראשית מטעמה אישור על תשלומי מזונות לשנת 2015 ממנו עולה כי התובעת מקבלת מהמל"ל מידי חודש סך של 2,364 ₪. ראו גם: דברי האם בחקירתה הנגדית בדיון מיום 4.2.16 בעמ' 16 בשורות 18-19). כמו כן, האם מקבלת את קצבת הילדים מן המל"ל בסך 910 ₪ לחודש (ראו: אישור על זכאות לקצבת ילדים לשנת 2015 שצורף לתצהיר העדות הראשית מטעם האם, וכן דברי האם בחקירתה הנגדית בדיון מיום 4.2.16 בעמ' 16 בשורות 22-23). דהיינו, לאם בסה"כ הכנסות בסך של כ- 5,800 ₪ לחודש.

67. יש לזכור כי על האם לשאת בחלקה בשכר הדירה ובעלויות הקיום שלה עצמה, לרבות החזר חובות.

68. **באשר לאב:** הנתבע צירף לכתב ההגנה אישור זכאות לקצבאות לפי פרק נכות לשנת 2013 ממנו עולה כי לנתבע 85% נכות רפואית יציבה ו-75% דרגת אי כושר יציבה. בגין שנת 2013 הוא קיבל גמלה בסך של 4,502 ₪ לחודש. בנוסף, הנתבע צירף לכתב הגנתו רשימת תיקים לחייב מיום 9.6.14 ממנה עולה כי החוב עמד ע"ס 262,858.21 ₪. כמו כן, צירף הנתבע את החלטת רשם הוצל"פ ת"א מיום 5.9.06 לפיה הנתבע הוכרז כחייב מוגבל באמצעים ונקבע כי עליו לשלם סך חודשי של 250 ₪ במסגרת תיק האיחוד.

69. ביום 15.6.14 הגיש האב בקשה לפטור מאגרה (בתביעה הכרוכה בתביעת חלוקת זמני שהות שהגיש). לבקשה צירף (בנוסף לאסמכתאות שצורפו על ידו לכתב ההגנה, כמפורט לעיל) תדפיס פעולות בעו"ש מבנק הפועלים עבור התקופה שבין 2.3.14 ועד 10.6.14 וכן שיערוך ריכוז יתרות ופירוט אשראי שקלי נכון ליום 10.6.14. ממסמכי הבנק עולים הנתונים כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

- 1 - הנתבע קיבל סיוע בשכ"ד ממשדד הבנוי והשיכון בסך חודשי של 1,640 ₪.
- 2 - קצבת הילדים הועברה לחשבונו של הנתבע בסך חודשי של 560 ₪.
- 3 - הנתבע קיבל קצבת נכות בסך של 4,485 ₪ לחודש מן המל"ל.
- 4 - ביום 28.5.14 נטל הנתבע הלוואה בסך 88,000 ₪ מבנק הפועלים, אשר החזרה החודשי
- 5 עומד ע"ס כ-3,800 ₪. תאריך סיום ההלוואה: 28.5.17.
- 6
- 7 70. ביום 10.11.14 הגיש האב הודעה על הגשת אישורי הכנסה אליו צירף אישור זכאות
- 8 לקצבאות לפי פרק נכות לשנת 2014, ממנה עולה כי הנתבע קיבל בשנת 2014 קצבת נכות
- 9 בסך 4,588 ₪ לחודש. בהודעה ציין הנתבע כי חלקה של האם בגמלה הינו בסך של כ-2,500
- 10 ₪.
- 11
- 12 71. לתצהיר עדות הראשית מטעמו, צירף הנתבע אישור על תשלומי קצבאות לפי פרק ביטוח
- 13 נכות לשנת 2015 לפיו הוא מקבל סך חודשי של 2,714 ₪ ברוטו, המהווים סך של 2,351 ₪
- 14 נטו. בנוסף, צירף הנתבע לתצהירו חוזה שכירות הנחתם ביום 17.9.15 ממנו עולה כי הוא
- 15 נושא בסך חודשי של 1,600 ₪ (נספח "ג"). עוד צירף הנתבע לתצהירו את החלטת כב' השופטת עירית כהן מיום 1.1.15 לפיה ניתן צו כינוס לפיו הנתבע משלם סך חודשי של 300
- 16 ₪ (נספח "ד"). בנוסף, צורפו לתצהיר אסמכתאות המעידות על תשלומים לועד בית, ארנונה, חשמל, ובזק.
- 17
- 18
- 19
- 20 72. הלכה פסוקה היא כי יכולתו הכלכלית של אב נקבעת לא רק על פי ההכנסה בפועל, אלא גם
- 21 על פי היכולת למצות את כישוריו ולהגדיל את הכנסתו. הכלל המשפטי קובע, כי על אב,
- 22 חלה חובה להתאמץ עד קצה גבול היכולת ולעשות כל שביכולתו לשם קיום חובותיו כלפי
- 23 משפחתו (ראו: ע"א 378/80 יצהר נ' יצהר פ"ד ל"ה (1) 329). הפסיקה הטילה חיוב במזונות
- 24 גם על אבות נעדרי כושר השתכרות לזון את ילדיהם, כך ביחס לאב נכה, שכל הכנסתו היא
- 25 גמלת נכות (ראו: תמ"ש (ת"א) 3590/98 לוי נ' לוי המוזכר בתמ"ש (ת"א) 17307-08-15 נ.ב. נ' א.ב. [פורסם בנבו] (8.6.16), תמ"ש (נצ') 42952-05-12 ל.ש. נ' ר.ש. [פורסם בנבו]
- 26 (31.12.2012).
- 27
- 28
- 29 73. יפים לענייננו דברי כב' השופטת א. אלון בתמ"ש (קר') 16500/04 פלוני נ' אלמונית [פורסם
- 30 בנבו] (13/3/2006):
- 31 **"מבחינה מהותית, קבלת קיצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי איננה חזות הכל בדבר**
- 32 **יכולתו של 'הנכה' לצאת ולהשתכר, לצאת ולהשלים את קצבת הנכות שלו; מבחינה**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

ראייתית אין די בהצגת אישור המל"ל על קבלת קצבת נכות כדי להביא לקביעה שיפוטית בדבר פגיעה מוחלטת ביכולתו של ה'נכה' לצאת ולהשתכר; על הנכה להתכבד ולפרט בפני בית המשפט מהן המגבלות שבגינן ניתנה לו הנכות ולשכנע שאותן מגבלות, בין פיזיות בין נפשיות, מונעות ממנו באופן מוחלט לצאת ולהשתכר ו/או להשלים את הכנסותיו".

74. במקרה דנן, האב מקבל קצבת נכות בסך של 2,300 ₪ לחודש. בנוסף, האב מקבל סיוע בשכ"ד ממשרד הבינוי והשיכון בסך 700 ₪ לחודש (ראו: דברי האב בחקירתו הנגדית בדיון מיום 4.2.16 בעמ' 19 בשורות 6-7).

75. האב הצהיר כי הוא פתח לאם מתפרה ודאג לרכישת הסחורה והם התפרנסו בכבוד ממנה (סעיף 6 לתצהיר העדות הראשית מטעמו). דהיינו, האב עצמו הודה כי יש לו חלק נכבד בהצלחת העסק, לטענתו.

76. בחקירתו הנגדית בדיון מיום 4.2.16 נשאל האב אודות עבודתו בניקוי שטיחים והשיב כי ניסה ולא צלח, כלשונו (בעמ' 19 בשורה 31 ובעמ' 20 בשורות 1-3):

ש. הבנתי שאתה עובד גם בניקוי שטיחים?

ת. אני לא עושה שום דבר.

ש. ראיתי בפייסבוק אתר שלך...

ת. ניסיתי וזה לא הלך."

בהמשך דבריו הבהיר כי הצדדים נהגו לעסוק בניקוי שטיחים ביחד, כדבריו (בעמ' 20 בשורות 8-9):

"...היינו ביחד עושים את זה בחנות כשעבדנו יחד, עשינו ניקוי שטיחים ולקחנו לפחות 50 ₪ למטר מרובע. עד היום היא עושה את זה. 50 ₪ למטר מרובע..."

77. נוכח האמור לעיל, ובעקבות חקירת הנתבע בדיון מיום 4.2.16 לא שוכנעתי כי לאב מגבלות רפואיות המונעות ממנו באופן מוחלט לצאת ולהשתכר ו/או להשלים הכנסותיו, כלשונה של כב' השופטת אלון, כנסקר לעיל. התרשמתי כי מדובר באיש שפתח לאשתו מתפרה, כהצהרתו, ומנסה לעסוק בעיסוקים נוספים, כדבריו בדיון מיום 4.2.16, כאמור.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

78. בנוסף, הבאתי בחשבון את הצהרת האב עצמו בפניי בדיון מיום 26.11.14 לפיה הוא העביר לילדים כל חודש מאחותו מארה"ב סך של \$ 1,000 דולר אמריקאי. כלשונו (בעמ' 4 בשורות 4-5):

"הנתבע בשפה האנגלית:

אני הייתי שולח כל חודש 1000 דולר מאחותי משיקגו וזה הועבר לילדים..."

ובהמשך דבריו (בעמ' 5 בשורות 1-3):

"הנתבע בשפה האנגלית:

אני לא אמרתי שאני מקבל עכשיו כסף מאחותי. קיבלתי עד שנפרדנו, שאחותי גילתה שנפרדנו, היא הפסיקה לשלוח כסף משום שהכסף היה מיועד לילדים..."

דהיינו, הנתבע הודה בפניי כי במהלך החיים המשותפים אחותו נהגה לסייע למשפחה בתשלום סך של \$ 1,000 מידי חודש. לא מן הנמנע כי סיוע זה נמשך עד היום.

79. מכאן אני קובעת כי כושר השתכרותו של האב עומד ע"ס כ- 5,000 ₪ (כולל חלקו בקצבת הנכות).

80. יתר על כן, בבעלות הנתבע בית ב..... ראו הצהרתו בדיון מיום 26.11.14 (בעמ' 4 בשורות 8-9):

"לגבי הבית ב....., הבית הזה הוא בבעלות 16 איש. אולי אקבל ממנו חלק קטן מאד מהבית הזה, אולי. אני לא יכול למכור ולא לעשות שום דבר, בגלל שזה לא שלי לבד."

81. ראו גם דברי עו"ד חוסיין לעניין הימצאותו של הנתבע בביתו ב..... (האפוסטרוף לדיון שמיניתי במסגרת תיק המשמורת) בדיון מיום 26.2.15 (בעמ' 10 בשורות 8-16):

"עו"ד חוסיין:

באשר למקום הימצאות האב, יום לפני שאני ביקרתי אותו ב..... הוא היה אצלי במשרד וניסיתי מכל הכיוונים כן לשאול אם מגיע לביקור אם יש קרובים, אם הולך לשם, הוא הכחיש כל דבר. אני שאלתי כי היה לי מידע שהוא נמצא ב....., רציתי לוודא. למחרת, דפקתי אצלו בדלת והוא פתח ואמר הפתעה, הבית הוא בית בודד הוא נמצא לבד בבית, היא בפיג'מה, המחשב והאינטרנט פתוחים, רצה להראות לי קישורים שלה עם סוריה, זה

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

לא מעניין את בית משפט זה בכלל, אנו לא בתביעת גירושין, לא בתביעת שלום בית, אנו בתביעה של קטינים. כאשר עד עכשיו לא שמעתי מילה אחת על הקטינים, על מסוגלות הורית, על כושר לגדל ילדים, התחייבות, מחוייבות. מה שאני אומרת עכשיו שבית המשפט יסיק את המסקנות לעניין האמינות, הנכונות".

82. בסיכום כולל ובהיעדר ראיות להגבלת השתכרותו מתקשה בית המשפט לקבל טענת הנתבע בעניין זה. בראיה כוללת דומה כי נכון יהיה להעריך **השתכרותו של האב ע"ס של כ-5,000 ₪ נטו בחודש** (כולל חלקו בקצבת הנכות).

83. ייאמר כי הבאתי בחשבון שהכנסתו של הנתבע צריכה לשמש את האב לסיפוק צרכי הקיום שלו עצמו, לרבות תשלום שכר דירה בעלות חודשית של 1,600 ₪ (ראו: נספח "ג" לתצהיר העדות הראשית וכן דברי הנתבע בחקירתו הנגדית בדיון מיום 4.2.16 בעמ' 19 בשורות 4-5), תשלום בגין תרופות, והחזר חובות.

84. **צרכי הקטינים**: התובעת לא פירטה בכתב התביעה את הוצאותיו של כל קטין, כי אם עתרה לחיוב הנתבע בסך של 7,300 ₪ לחודש בגין 4 הקטינים לפי הפירוט: כלכלה ומזון: 2,500 ₪. הוצאות חשמל, מים טלפון: 600 ₪. ביגוד והנעלה: 1,000 ₪. חינוך ודברי לימוד: 500 ₪. תרופות ובריאות: 200 ₪. מדור: 2,500 ₪. דהיינו, ללא מרכיב המדור, סך של 1,200 ₪ בגין כ"א מהקטינים. התובעת לא צירפה לתביעתה ולו אסמכתא אחת המעידה על הוצאות הקטינים. גם לתצהיר עדותה הראשית לא צורפה ולו אסמכתא אחת המעידה על הוצאות בגין הקטינים. בסיכומיה עתרה התובעת לחייב את הנתבע לשלם לה מזונות חודשיים בסך מינימום של 1,100 ₪ לחודש לכל קטין.

85. במצב דברים זה של **היעדר ראיות כלשהן**, ברי כי אין כל מקום לסטות מהחיוב בדמי מזונות מינימליים.

86. הלכה פסוקה היא, כי צרכיו הכרחיים של קטין שאינם דורשים ראיות מפורטות משהם בידיעה הכללית השיפוטית, עומדים על סך של כ- 1,300 ₪ - 1,450 ₪ בחודש ללא הוצאות מדור וחינוך ו/או דמי טיפול והוצאות חריגות אחרות. משכך זהו הסכום המינימום שיש להשית לפחות לכל קטין (ראו: ע"א 4751/12 אלמוני נ' אלמונית [פורסם בנבו] (29.08.13), רמ"ש (י-ם) 17808-05-10 פלוני נ' המוסד לביטוח לאומי ירושלים [פורסם בנבו] (08/08/2011)).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

87. משכך, הנני מעמידה שיעור זה ע"ס 1,450 ₪ לחודש עבור כל קטין.

88. כעת אציב את הנתונים בנוסחה המתמטית שהציעה כב' השופטת וילנר, כאמור לעיל:

89. צרכי הקטינים (A) הוערכו על ידי בסכום של 1,450 ₪ לכל אחד (למעט הוצאות הבריאות והחינוך). הכנסתו של האב (B1) הועמדה על סך 5,000 ₪, ואילו הכנסתה של האם (B2) הועמדה על סך 5,800 ₪. לעניין זמני שהות האב עם הילדים, הרי שהם, כמפורט לעיל אינם רחבים כלל ומסתכמים במקרה הטוב ב-8 שעות שבועיות (C1).

90. החישוב על פי המודל המוצע ובהתאם לנתונים דלעיל הוא כדלקמן:

$$1,450 \times \left[\frac{5,000}{5,000 + 5,800} - \frac{4}{100} \right] = 609$$

91. מכאן שסכום המזונות שעל הנתבע לשלם לתובעת עבור הקטינים עומד על סך 600 ₪ לכל אחד. סה"כ: 2,400 ₪ עבור כל הילדים.

92. לסכום האמור יש להוסיף גם את רכיב המדור. התובעת צירפה לתצהיר עדותה הראשית חוזה שכירות לפיו הסכום החודשי בו היא נושאת עומד ע"ס 1,300 ₪ לחודש. ראו גם דבריה בחקירתה הנגדית בדיון מיום 4.2.16 (בעמ' 16 בשורות 9-10). נוכח גובה שכ"ד של הדירה בה מתגוררת האם עם הקטינים, שהינו סביר (לאזור המגורים) הנני מורה כי על האב לשאת ב-55% מהוצאה זו, קרי בסך של 700 ₪ לחודש. חיובו של האב בהוצאות אחזקת המדור של הקטינים גולם בדמי מזונות הבסיס שנפסקו לעיל. דמי המדור ישולמו החל מיום 19.4.15 (מועד החתימה על חוזה השכירות שצורף לתצהיר עדותה הראשית של האם), כאשר הפרשי מדור העבר ישולמו ב-20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים ויתווספו לסכום המזונות השוטפים במועד תשלומם, החל מיום 1.12.16 ואילך.

93. בנוסף לדמי המזונות והמדור, יישא האב במחצית הוצאות חינוך והבריאות של הקטינים. על מנת לייתר מחלוקות בין הצדדים בעניין זה, יפורטו להלן רכיבי החינוך והבריאות כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

- א. הוצאות חינוך- תשלומי חובה הנדרשים על ידי מסגרות החינוך (אגרות חינוך וסל תרבות), שיעורים פרטיים/ אבחונים/ הוראה מתקנת במידת הצורך, בהתאם להמלצת מחנכת/ה הכיתה או יועצת/פסיכולוגית ביה"ס. למען הסר ספק, האם תעשה שימוש במענק השנתי המשולם על ידי המוסד לביטוח לאומי לצורך רכישת ציוד לימודי לקטינים, ויתרת הסכום שיוותר ישולם בגין הוצאות חינוך נוספות. רק במידה ויהיו הוצאות חינוך נוספות, שעלותן מסתכמת מעבר לסך המענק, יישא האב במחציתן.
- ב. הוצאות בריאות- טיפולי שיניים, טיפולים אורתודנטיים, משקפיים, ניתוחים חו"ח, טיפול רגשי בעלות מסגרת ציבורית. בכל מקרה של מחלוקת, המלצת רופא הילדים או מומחה רפואי רלבנטי בתחום היא שתכריע.
- החייב בהוצאות חינוך ובריאות כאמור לעיל יעשה בכפוף להצגת קבלות תוך 7 ימים לאחר דרישה. כל צד רשאי לשלם את חלקו ישירות לנותן השירות.
94. ככל שהתובעת מקבלת מן המל"ל את חלקם של הקטינים בקצבת הנכות של האב, יבוא סכום זה על חשבון דמי המזונות שנפסקו.
95. דמי המזונות ישולמו עד לעשירי לכל חודש. דמי המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן ויעודכנו אחת ל-3 חודשים, ללא הפרשים רטרואקטיביים בין תקופה אחת לרעותה. מדד הבסיס לחישוב יהיה מדד החודש בו נפסקים דמי מזונות אלה, כפי שפורסם/יפורסם ב- 15 לחודש השוטף אחריו והתחשיב יעשה לעומת המדד הידוע בעת עריכת תחשיב ההצמדה.
96. דמי המזונות כאמור בפסק הדין ישולמו עד מלאות לקטינים 18 שנה או עד סיום לימודיהם התיכוניים על פי המועד המאוחר מבין השניים. ממועד זה ועד תום שירות החובה של כל קטין בצה"ל או עד מלאות לו 21 שנה לפי המועד המוקדם מבין השניים, יעמוד החיוב במזונותיו של כל קטין על שליש מן הסכום ששולם בתקופת הקטינות, כפי הצמדתו למדד באותה העת.
97. קצבת הילדים ומענק הלימודים השנתי המשולמים על ידי המל"ל ישולמו לאם בנוסף לדמי המזונות.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 48139-04-14 א' ואח' נ' ס'

98. יוער כי אין בידי לקבל את טענות הנתבע בסיכומיו לפיהן על התובעת היה לקבל את אישור בית המשפט המחוזי לניהול הליך המזונות נגד הנתבע, וזאת לאור נוסח סעיף 20 (א) לפקודת פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], תש"ס-1980 הקובע כי: "משניתן צו כינוס יהיה הכנוס הרשמי שליד בית המשפט הכנוס של נכסי החייב, ומכאן ואילך, ובאין הוראה אחרת בפקודה זו, לא תהיה תרופה לנושה נגד החייב לו חוב בר-תביעה, ולא יפתח שום נושה בתובענה או הליכים משפטיים אחרים, אלא ברשות בית המשפט ובתנאים שיראה לקבוע." דהיינו, אין תחולה לסעיף בענייננו, שכן התביעה דנן הוגשה ביום 30.4.14 ואילו צו כינוס הנכסים ניתן לאחר מכן, ביום 1.1.15, כמפורט לעיל.

99. בנסיבות בהן הצדדים מיוצגים על ידי עורכי דין מטעם הלשכה לסיוע משפטי- אינני מוצאת לנכון לעשות צו להוצאות.

100. מותר לפרסום ללא שמות הצדדים וללא פרטים מזהים.

המזכירות תמציא העקת פסק הדין לב"כ הצדדים ותסגור התיק.

ניתן היום, כ"ה תשרי תשע"ז, 27 אוקטובר 2016, בהעדר הצדדים.

ש.ד.ל

שושנה ברגר, שופטת
סגנית נשיא לענייני משפחה